

Wijziging APV Rucphen 2020: toevoegen van artikel 2:73a en artikel 2:73b (verbod carbidschieten)

De raad van de gemeente Rucphen,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 december 2020

overwegende dat het Veiligheidsberaad en het Regionaal beleidsteam onderschrijven dat een verbod op carbidschieten in navolging op het landelijk vuurwerkverbod wenselijk is,

gelet op de artikelen 108 lid 1, 147 lid 1 en 149 van de Gemeentewet,

gehoord de commissie Algemeen Bestuur en Middelen op 3 december 2020,

BESLUIT:

1. De Algemene plaatselijke verordening, inwerking getreden op 1 juli 2020, wordt als volgt gewijzigd:
 1. De titel van afdeling 10 van hoofdstuk 2 wijzigt van "Consumentenvuurwerk" naar "Consumentenvuurwerk en carbidschieten"
 2. Na artikel 2:73 worden twee nieuwe artikelen toegevoegd, namelijk:

Artikel 2:73a Carbidschieten

1. Het is verboden acetyleneegas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water, of een gasmengsel met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in de periode van 31 december 10.00 uur en 1 januari 02.00 uur van het daaropvolgende jaar.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie of het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73b Vervoeren of bij zich hebben van carbid of soortgelijke stoffen

1. Het is verboden op een openbare plaats carbid of soortgelijke stoffen [of voorwerpen] als bedoeld in artikel 2:73a te vervoeren of bij zich te hebben, waarvan gelet op hun aard of de omstandigheden waaronder deze worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze zullen worden gebruikt in strijd met het bepaalde in artikel 2:73a.
2. Het verbod is niet van toepassing op degenen aan wie carbid is afgeleverd gedurende de tijd die nodig is om thuis te komen, noch op degene die aannemelijk maakt dat hij het carbid nodig heeft in de uitoefening van beroep of bedrijf.
3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht.

2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad, gehouden op 16 december 2020

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Rucphen in zijn openbare vergadering van 16 december 2020,

de griffier,
Th.P.P. Broek
de voorzitter,
mr. M. van der Meer Mohr.

Bijlage 1: Toelichting

Aanleiding

De verkoop- en het afsteken van vuurwerk wordt de komende jaarwisseling verboden. Vanuit de noodzaak om de verhoogde werkdruk in de zorg niet verder op te laten lopen, is besloten tot dit verbod. Carbidschieten is geen vuurwerk als bedoeld in het Vuurwerkbesluit en valt ook niet onder het door

het kabinet aangekondigde vuurwerkverbod. In de media is veel aandacht voor dit onderwerp ontstaan. Het carbid schieten krijgt meer algemene bekendheid, ook in gebieden waar dit geen normaal gebruik is tijdens de jaarwisseling. Daarnaast geeft de detailhandel aan dat er een sterk toegenomen vraag is naar carbid en melkbussen en deze op veel plekken al zijn uitverkocht. In een aantal regio's is het besluit genomen carbid schieten toe te staan.

Het risico dat we zien bij het carbid schieten, naast verstoringen van de openbare orde en 'reguliere' risico's, is het overtreden van de coronaregels, specifiek de groepsvorming (meer dan het toegestane aantal mensen bij elkaar), het creëren van een evenement en het niet houden van 1,5 meter afstand. Met daarbij een extra risico op een toenemend aantal slachtoffers door het onveilig afschieten van carbid.

De doelstelling is om door een toename van carbid schieten en het onjuist gebruik hiervan de druk op de medische zorg niet op te laten lopen en een toename van Covid-19 besmettingen te voorkomen. Daarnaast is het uiteraard het doel om verstoring van de openbare orde zoveel mogelijk te voorkomen.

Achtergrond

Carbid schieten als onderdeel van een culturele traditie

Carbid schieten is een plaatselijk gebruik in vooral noordelijke, oostelijke en soms zuidelijke streken van Nederland. Het vindt gewoonlijk plaats op of rond oudjaarsdag. Op veel plekken maakt carbid schieten onderdeel uit van een culturele traditie en sinds 2014 staat het ook als vijftigste traditie op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed. Dit jaar kan het carbid schieten in de regio's toenemen omdat er nieuwe groepen kunnen ontstaan die door het vuurwerkverbod een alternatief zoeken. Dit kan extra risico's met zich meebrengen door onbekendheid met het schieten van carbid.

Ervaring leert dat het veilig en handhaafbaar organiseren van (grootschalig) carbid schieten een lange adem vergt met gedegen afstemming van diverse betrokkenen. Regels over carbid schieten zijn in gemeenten waar dit een traditie is vaak opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In de gemeente Rucphen is het afschieten van carbid geen traditie.

Het gevaar bestaat echter dat het afsteken van carbid als alternatief voor het afsteken van vuurwerk wordt gezien. In onze gemeente is er geen historie op dit onderwerp en geen infrastructuur van organisaties waarmee afspraken kunnen worden gemaakt. Ook is er geen ervaring met het veilig afschieten van carbid.

Een aandachtspunt is ook het zogenoemde 'waterbedeffect' waarbij een verbod in de ene gemeente tot een toename in de andere regio kan leiden. In ons district wordt als volgt met het carbid schieten omgegaan:

Gemeente	Naam
Bergen op Zoom	Geen dergelijke verbodsbepaling, maar werken aan de voorbereiding om een verbod op te nemen in de APV, via de spoedprocedure, zodat dit verbod voor oud en nieuw van kracht is.
Woensdrecht	Geen dergelijke verbodsbepaling, maar werken aan de voorbereiding om een verbod op te nemen in de APV, via de spoedprocedure, zodat dit verbod voor oud en nieuw van kracht is.
Tholen	Geen dergelijke verbodsbepaling, maar werken aan de voorbereiding om een verbod op te nemen in de APV, via de spoedprocedure, zodat dit verbod voor oud en nieuw van kracht is.
Roosendaal	De gemeente Roosendaal heeft al een bepaling in hun APV opgenomen (art. 2:73a APV Roosendaal) waarin het afschieten van carbid verboden is dan wel aan voorwaarden verbonden in een nader gespecificeerde periode.
Halderberge	Geen dergelijke verbodsbepaling. Inmiddels is de spoedprocedure voorbereid om een verbod voor zowel afsteken als vervoer op te nemen in de APV, zodat dit verbod voor oud en nieuw van kracht is. Behandeling in de gemeenteraad op 10-12-2020
Steenbergen	Geen dergelijke verbodsbepaling en werken aan de voorbereiding om een verbod op te nemen in de APV, via de spoedprocedure, zodat dit verbod voor oud en nieuw van kracht is.
Moerdijk	Geen dergelijke verbodsbepaling. Inmiddels is de spoedprocedure voorbereid om een verbod voor zowel afsteken als vervoer op te nemen in de APV, zodat dit verbod voor oud en nieuw van kracht is. Behandeling in gemeenteraad op 17-12-2020.

**zoals bekend op 1 december 2020*

Cijfers over slachtoffers

Het aantal slachtoffers van carbid schieten wordt niet eenduidig en op één punt geregistreerd. De aantallen die bekend zijn geven een indicatie. De laatste jaarwisseling belandden zo'n 1300 mensen in ziekenhuizen en op huisartsenposten met vuurwerkletsel. Een klein deel hiervan is gerelateerd aan carbid schieten. De percentages gerelateerd aan carbid schieten verschillen. Op 8 mei 2020 is de Tweede Kamer geïnformeerd over vuurwerk slachtoffers tijdens de jaarwisseling 2019/2020. In deze rapportage wordt gesproken over 26 slachtoffers van carbid schieten in 2019/2020 en 35 slachtoffers in 2018/2019. Ruim de helft van deze verwondingen betroffen brandwonden. Regio's die actief en gericht communicatie hebben ingezet, bijvoorbeeld middels de BOCK campagne (de Bewust Oplettende Carbid Knaller), hebben de ervaring dat het aantal slachtoffers daalt en stabiliseert. Hiervan is in onze gemeente geen sprake.

Handhaving

Het handhaven van de openbare orde is tijdens de jaarwisseling een belangrijk thema. Er wordt extra druk op de handhaving verwacht door incidenten rondom vuurwerk en de Covid-maatregelen. De politie

richt zich op de openbare orde en veiligheid en neemt hierin de Covid-maatregelen mee. Dit gebeurt in samenwerking met de boa's. De maatregelen in relatie tot carbidschieten kunnen in dit pakket worden meegenomen. De prioritering en inzet van boa's en politie zijn onderwerp van gesprek in de lokale driehoek. Het opnemen van regelgeving in de APV is noodzakelijk bij het neerzetten van een goed handhavingskader.

Juridisch kader

De Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) is in werking getreden voor de jaarwisseling 2020/2021 (namelijk op 1 december 2020). Bepalende elementen in deze wet die verband houden met carbidschieten zijn groepsgrootte, het verbod op evenementen en de 1.5 meter norm. De burgemeester is bevoegd en ook gehouden om toezicht te houden op de naleving van de Twm en indien nodig handhavend op te treden tegen overtredingen. De Minister van VWS kan echter bepalen dat de voorzitter veiligheidsregio bevoegd is en er hiermee een rol is weggelegd voor de crisisorganisatie als het gaat om afstemming en advisering.